

OPERACNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

ZÁKLADNÍ INFORMACE O ZPŮSOBU PŘENOSU INFEKČNÍCH ONEMOCNĚNÍ PRO PŘÍSLUŠNÍKY VĚZEŇSKÉ SLUŽBY

OBSAH

ZÁKLADNÍ INFORMACE	3
FAKTA	5
OSOBNÍ OCHRANNÁ OPATŘENÍ	6
VYHODNOCENÍ RIZIKA	8
STRATEGIE POTENCIÁLNÍHO VYSTAVENÍ KRVÍ PŘENÁŠENÝM VIRŮM	10
DISKRIMINACE	13
SLOVNÍČEK POJMŮ / ODKAZY	14

KAPITOLA

1

INFEKČNÍ NEMOCI I ZÁKLADNÍ INFORMACE

Příslušníci vězeňské služby mohou být během jejich práce vystaveni lidské krvi nebo tělním tekutinám.

Tento dokument poskytuje všeobecné informace o virech přenášených krví a konkrétní relevantní informace pro pracovníky vězeňské služby. Je koncipován pro celostátní využití. Zaměřuje se na krví přenášené virové infekce, principy jejich přenosu, prevenci a strategii. Tento dokument je doplňkem pro příslušníky vězeňské služby a procedury jejich orgánů a jeho záměrem je poskytnout informace a doporučení v dané problematice.

	HBV	HCV	HIV
Rozšíření	Odhadem 55.000 lidí v ČR je chronicky infikováno HBV.	Odhadem 21.000 lidí v ČR je chronicky infikováno HCV.	Odhadem 2.200 lidí v ČR je chronicky infikováno HIV.
Vakcinace/Imunita	HBV může být předcházeno pomocí vakcinace.	Proti HCV není žádná vakcinace.	Proti HIV není žádná vakcinace.
	95% dospělých nakažených HBV se přirozeně zbaví víru a jsou doživotně imunní.	25% dospělých nakažených HCV se přirozeně zbaví víru, ale nejsou imunní.	Infekce HIV nemůže být přirozeně odstraněna a trvá celý život.
Přenos	<ul style="list-style-type: none"> • Parenterální krví a krevními deriváty, • Intravenózní aplikací drog • Lékařské i nelékařské výkony prováděné nesterilními kontaminovanými pomůckami (tetování, piercing) • Sexuálním stykem • Z matky na dítě tj. proniknutím krve osoby infikované přes slizniční a kožní bariéru osoby poskytující péči. 	<ul style="list-style-type: none"> • Parenterální krví a krevními deriváty, • Intravenózní aplikací drog • Lékařské i nelékařské výkony prováděné nesterilními kontaminovanými pomůckami (tetování, piercing) • Sdílením společných předmětů – holící strojky, kartáčky na zuby • Vzácně z matky na dítě • Sexuálním stykem Nepovažuje se za sexuálně přenášený, nedojde-li ke krevnímu kontaktu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Parenterální krví a krevními deriváty, • Intravenózní aplikací drog • Lékařské i nelékařské výkony prováděné nesterilními kontaminovanými pomůckami (tetování, piercing) • Sdílením společných předmětů – holící strojky, kartáčky na zuby • Z matky na dítě • Sexuální kontakt (nechráněný anální a vaginální sex). Infikované krevní produkty (všechna krev je v ČR kontrolována).
Znaky a symptomy	<p>Počáteční znaky a symptomy mohou zahrnovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nevolnost • Ztráta chuti • Tmavá moč • Žlutá kůže známá jako žloutenka • Bolest břicha, diskomfort • Bolesti kloubů, exantém 	<p>Počáteční znaky a symptomy mohou zahrnovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Únavu • Žaludeční nevolnost • Bolest břicha • Intolerance vůči tučným jídlům a alkoholu 	<p>Počáteční znaky a symptomy mohou zahrnovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Onemocnění podobné chřipce • Vyrážka • Horečka <p>HIV poškozuje imunitní systém. Pokud není léčen, může se rozvinout u Syn-drom získaného selhání imunity (AIDS).</p>
Léčba	Pro léčbu chronického HBV je k dispozici dlouhodobá antivirová léčba předcházející poškození jater.	Pro chronický HCV je k dispozici antivirová léčba, která může vyléčit infekci HCV.	Pro infekci HIV je k dispozici antiretrovirová léčba. Léčba neléčí infekci HIV, ale minimalizuje poškození imunitního systému a rozvinutí v AIDS.

KAPITOLA 2

INFEKČNÍ NEMOCI I FAKTA

Tři nejčastější infekce přenášené krví – hepatitida typu B (HBV), hepatitida typu C (HCV) a virus lidské imunitní nedostatečnosti (HIV) – jejich původci jsou odlišné skupiny virů, ale všechny mohou být přenášeny krví. HBV a HIV mohou být přenášeny také jinými tělesnými tekutinami. Mnoho lidí s HBV a HCV, a také někteří lidé s HIV, nevědí o tom, že jsou infikováni, a mohou tak nevědomky přenášet onemocnění na další. Všem těmto virovým nákazám lze předcházet. Všechny mohou být léčeny, ale zůstanou-li neléčeny, mohou vést k vážným zdravotním problémům. Viz [tabulka č. 1 – Fakta o HBV, HCV a HIV](#).

PREVENCE, KONTROLA INFEKCE A STANDARDNÍ PREVENTIVNÍ OPATŘENÍ

Následující část ukazuje, jak se mohou příslušníci vojenských sborů chránit před rizikem nákazy těchto infekcí.

PŘÍSLUŠNÍCI VĚZEŇSKÉ SUŽBY BY MĚLI BÝT OČKOVÁNI PROTI HBV A CHRÁNIT TAK SEBE I OSTATNÍ, JAK NA OSOBNÍ, TAK PROFESNÍ ÚROVNI.

Očkování zahrnuje tři dávky HBV vakcín během šesti měsíců.

KAPITOLA 3

INFEKČNÍ NEMOCI I OSOBNÍ OCHRANNÁ OPATŘENÍ

Následující pracovní postupy jsou minimálním požadavkem pro kontrolu infekce. Zajišťují vysokou úroveň ochrany proti přenosu infekce, včetně virů přenášených krví. Tato standardní preventivní opatření musí být využívána všemi zaměstnanci, kteří jsou v kontaktu s krví, tělními tekutinami, porušenou kůží a sliznicemi. Standardní preventivní opatření jsou pro všechny, nejen pro ty, kteří mají podezření nebo jsou nakaženi viry přenášenými krví.

ZÁKLADNÍ PRAVIDLO JE: PŘEDPOKLÁDAT, že VŠECHEN BIOLOGICKÝ MATERIÁL TJ. KREV A OSTATNÍ TĚLNÍ TEKUTINY JSOU POTENCIÁLNĚ INFEKČNÍ

■ OSOBNÍ OCHRANNÉ PRACOVNÍ POMŮCKY OOPP (RUKAVICE A OCHRANNÉ OBLEČENÍ)

- Příslušníci všeňské služby jsou povinni v souladu s legislativou vždy používat rukavice v situacích, kdy mohou být vystaveni krvi nebo tělním tekutinám.
- OOPP, jako je oční optika a obličejové štíty by měly být nošeny v situacích, při kterých by mohlo dojít k vniknutí krve či tělních tekutin obsahujících krev do obličeje nebo očí. Při nebezpečí vzniku infekčního aerosolu se doporučuje užívat obličejové roušky event. ochranné masky, které se používají i v případě ohrožení respiračními infekcemi (např. nový virus chřipky).

■ OCHRANA PORUŠENÉ KŮŽE

- Zakryt všechny rány/puchýře voděodolnými obvazy a zkontrolovat, zda jsou nedotčené a přilnavé. Toto je obzvlášť důležité u zranění rukou a dlaní, kde obvazy špatně přilnou.
- Dodržování správné péče o ruce, hydratace rukou a vyhýbání se dráždivým látkám, které mohou způsobit zánět kůže (a tudíž kůži poškodit).

■ SPRÁVNÁ MANIPULACE A LIKVIDACE OSTRÝCH PŘEDMĚTŮ JAKO JSOU JEHLY, OSTŘÍ A SKLO

- Při manipulaci s ostrými předměty je nutné používat rukavice. Nejbezpečnější způsob držení injekční stříkačky je v rukavicích za nádobku. Nemanipulovat s kovovými jehlami. Nikdy jehlu neshrnujte, neohýbejte, neníte rukama nebo nesundávejte jehlu z nádobky či stříkačky na jedno použití.
- Injekční stříkačky a jehly pro jedno použití je nutno po výkonu odložit do pevnostěnných spalitelných nebo jiných vhodných obalů bez další manipulace. Zpětné nasazování krytů jehel a zanechávání materiálu na místě ošetření se nedoporučuje.
- S ostrými předměty by mělo být manipulováno co nejméně. Vyvarujte se překřížení rukou, když manipulujete s ostřím.
- Manipulovat s ostrým předmětem by měla pouze jedna osoba. Dotyčný předmět by měl být následně zlikvidován v kontejneru na ostré předměty nebo speciálně navrženém kontejneru na důkazy.
- Kontejner na ostré předměty je žlutý, s tuhými stěnami, se štítkem biohazardu a jeho symbolem. Měl by být dostupný na pracovištích, která zahrnují manipulaci s ostrými předměty.
- Vezměte kontejner na ostré předměty vždy k místu zákroku, abyste ostrými předměty neohrozili jinou osobu.

■ PREVENCE ZRANĚNÍ INJEKČNÍ JEHLOU NEBO OSTRÝMI PŘEDMĚTY PŘI PROHLÍDKÁCH

- Nedávejte ruce do míst, kam nevidíte.
- U těžko dosažitelných míst použijte místo rukou nástroje.
- Vyprázdněte tašky a nádoby na rovný povrch pro prozkoumání, než abyste do nich dávali ruce a snažili se něco nahmatat.
- Provádějte průzkum na dobře osvětleném místě nebo použijte zrcadla a baterky.

■ SKVRNY KRVE A TĚLESNÝCH LÁTEK V OKOLNÍM PROSTŘEDÍ

- Skvrnami krve a tělesných látek v okolním prostředí byste se měli zabývat co nejdříve je prakticky možné.
- Noste osobní ochranné vybavení (rukavice, ochranné brýle, obličejová rouška, event. ochranná maska).
- Setřete skvrny, včetně těch na oblečení, papírovými utěrkami namočenými v účinném virucidním dezinfekčním roztoku.
- Po provedené dekontaminaci smyjte skvrny čisticím prostředkem, vodou a nechte uschnout.
- U větších skvrn zabraňte jejich rozšíření, očistěte viditelnou hmotu jednorázovým absorpčním materiélem a vyhodíte ho do vhodného kontejneru.
- Kožené věci (pásky, boty) se musí nejprve dekontaminovat např. sprejem, pak mohou být umyty mýdlem a vodou.
- Uniformy nejprve dekontaminovat namočením do dezinfekce, nepoužívat chlorové preparáty, které odbarvují, následně mohou být dány do čistírny. Vysoké teploty při sušení pomohou při dezinfekci. Těžce kontaminované oblečení by mělo být zničeno spálením.

Za významnou součást prevence přenosu infekcí, které jsou přenášeny krví, je prevence poranění a dodržování zásad nedotýkat se očí, nosu, sliznic či kůže rukama v ochranných rukavicích při práci s biologickým materiélem, po ukončení práce neopouštět pracovní místo, rukavice ihned po výkonu uložit mezi spalitelný (biologický) odpad, poté provést dezinfekci a na závěr si ruce umýt mýdlem a vodou či virucidním přípravkem.

■ OCHRANNÁ OPATŘENÍ NA PRACOVÍSTI

Práce příslušníků všeřské služby v terénu může být nepředvídatelná; každopádně je důležité, aby byla provedena veškerá možná opatření pro zajištění bezpečí:

- Identifikace rizika: Identifikujte aktivity, které by mohly v důsledku prováděných činností pracovníky nebo veřejnost vystavit riziku ohrožení virů, které se přenáší krví.
- Vyhodnocení rizika: Odhadněte riziko, které pro pracovníky vyplývá z kontaktu s krví nebo tělními tekutinami. Hodnocení rizika je třeba konzistentně monitorovat, přezkoumávat a zhodnocovat vzhledem ke konkrétnímu úkolu.
- Kontrola rizik zahrnuje:

1. Omezení vystavení ostrým předmětům.
2. Bezpečné pracovní prostředí.
3. Standardní preventivní opatření na místě, jak bylo nastíněno výše.
4. Přístup k osobnímu ochrannému vybavení.
5. Výuka a trénink zaměstnanců ohledně virů přenášených krí.
6. Postexpoziční procedury na místě (viz. tabulka č. 2)

KAPITOLA

4

INFEKČNÍ NEMOCI I VYHODNOCENÍ RIZIKA

Zranění injekční jehlou představuje nejvyšší riziko přenosu infekce v porovnání s ostatními typy způsobu nakažení. Americká studie zjistila, že průměrný počet návštěv v nemocnicích v důsledku kontaktu s cizí krví nebo tělními tekutinami byly 4 osoby na 1000 pracovníků vězeňské služby za rok. Pracovníci vězeňské služby se vystavují riziku infekce méně často než pracovníci lékařské záchranné služby nebo nemocniční pracovníci. V zahraničí byl zdokumentován případ přenosu jak HCV, tak HIV na pracovníka vězeňské služby jako důsledek úderu pěsti do úst osoby infikované těmito viry. U americké vězeňské služby bylo riziko získání HCV během celé kariéry odhadnuto na méně než 1 osobu z 1000. Od zavedení očkování na HBV je riziko infekce HBV u vakcinovaných zanedbatelné.

Tabulka č. 2 ukazuje odhad rizika infekce při kontaktu s osobou, o které je známo, že má některý z virů přenášených krvi. Pro porovnání zahrnuje riziko při sexuálním kontaktu. Odhad rizik jsou přibližné a různí se vzhledem k individuálním okolnostem.

Riziko je několikanásobně nižší u osoby, o které není známo, že je infikovaná HBV, HCV nebo HIV. Riziko u této osoby bude přibližně 200 krát nižší pro HBV a 100 krát nižší pro HCV. Riziko přenosu HIV od osoby, u které není známo, že je HIV pozitivní, bude 1000 krát nižší. Tato informace vychází z obecného odhadu, je založena na obecném rozšíření virů přenášených krvi ve společnosti a následně rovnici:

RIZIKO PŘENOSU VS. PRAVDĚPODOBNOST, ŽE ZDROJ MÁ VIRUS PŘENÁŠENÝ KRVÍ = RIZIKO NAKAŽENÍ

Existuje mnoho faktorů, které určují pravděpodobnost přenosu. Každé poranění se musí hlásit nadřízenému a osoba je povinna vyhledat ošetření u závodního lékaře, který dál postupuje podle legislativy. Poraněné osobě je orgánem ochrany veřejného zdraví uložen zvýšený zdravotní dohled, během kterého jsou opakovaně prováděna vyšetření s cílem včas odhalit počínající infekci, případně včas přeočkovat, eventuálně zahájit profylaxi HIV. Je důležité, aby byla vyhledána lékařská pomoc vždy, když dojde ke kontaktu s krví nebo tělními tekutinami.

Ta bulka  . 2 (zdroj: Australasian Society for HIV Medicine ASHM):

Rizika					Stupeň nebezpeč		
	HBV+		HCV+		HIV+		
Kontakt krve s porušenou k�zi a sliznicemi							
<ul style="list-style-type: none"> Např. U�er od krvácející osoby, kter� zp�sob� poru�en� k�ze Tepenn� krvácení, kter� kontaminovalo sliznice či porušenou k�zi Kontakt krve se sliznicí �st při resuscitaci z úst do �st, není-li použito ochrann� vybaven� (takov� situace m�ze nastat mimo provoz ZZS) 	M�rn�		N�zk�		N�zk�		
Zran�n� injek�n� jehlou a jin� pr�nikov� zranění							
<ul style="list-style-type: none"> Např. R�znut� se ostřím, kter� nedávno poranilo jinou osobu. Jehla nedávno pou�it� na průnik k�zi. 	Velmi vysok�		Vysok�		M�rn�		
Sliny v ústech nebo o�ich a kousnutí, kter� poru�ila k�zi	Velmi n�zk�		Nepravd�podobn�		Nepravd�podobn�		
Krev a sliny na nedotčenou k�zi na kontakt k�ze na k�zi.	Nepravd�podobn�		Nepravd�podobn�		Nepravd�podobn�		
Sexu�ln� kontakt (bez kondomu):							
Anální (pasivn�)	Vysok�		Velmi n�zk�		Velmi vysok�		
Vagin�ln� nebo anální (aktivn�)	Vysok�		Velmi n�zk�		M�rn�		
Or�ln�	M�rn�		Nula		Velmi n�zk�		

KAPITOLA

5

INFEKČNÍ NEMOCI I STRATEGIE RIZIK PŘI KONTAKTU S KRVÍ

V následujících případech je důležité jednat okamžitě:

KROKY PRVNÍ POMOCI

- Omyjte zasaženou kůži mydlem a vodou. Pokud není voda dostupná, použijte emulzi na ruce na alkoholové bázi.
- Pokud byly zasaženy oči, důkladně je vypláchněte vodou z kohoutku nebo solným roztokem (0,9% nebo normální solný roztok).
- Pokud byla zasažena ústa, vyplivněte krev a poté je vypláchněte vodou nebo solným roztokem.
- Ihned vyhledejte lékařskou pomoc lékaře zajišťujícího závodní péči, který kontaktuje příslušnou krajskou hygienickou stanici.

ZDROJ RIZIK

- Často není možné vyhodnotit zdroj ohrožení, např. při zranění odhozenou jehlou.
- Pokud je identita zdroje známá, je potřebné se souhlasem poraněného provést vyšetření na virové hepatitidy B, C a HIV.
- Testování a výsledky týkající se zdroje by neměly mít za následek odložení vyhledání lékařské péče, jelikož by mohlo být potřeba, začít s léčbou co nejdříve.

TESTOVÁNÍ A VYHÝBÁNÍ SE PŘENOSU

Pokud nastala situace, kdy jste byli vystaveni možnému riziku nákazy, absolvovali jste vyšetření a čekáte na jeho výsledky, je důležité nevystavovat ostatní nebezpečí ohrožení:

- Praktikovat bezpečný sex, tzn. používat kondom při vaginálním nebo análním styku. Jelikož je HCV výjimečně přenášeno sexem, není toto opatření při riziku infekce HCV nutné
- Zakrýt všechny rány a dávat pozor na všechny krvní skvrny v domácnosti
- Nesdílet žádné předměty osobní potřeby, jako jsou břitva a zubní kartáček
- Nesdílet injekční vybavení a bezpečně ho likvidovat
- Nedarovat krev nebo orgány
- Výsledky vyšetření jsou cca do 48 hodin
- postupovat dle pokynů závodního lékaře, zvýšený zdravotní dohled je obvykle ukládán na dobu 6 měsíců, kde ve třech intervalech je prováděno klinické vyšetření, základní biochemické vyšetření a vyšetření určených protilátek proti VHB,VHC a HIV. První vyšetření je třeba provést v intervalu nejpozději do 72 hodin.

Co se týče HIV, existují pro PEP (postexpoziční profylaxe) odborné postupy. Kontaky na organizace poskytující informace o PEP v případě že jste byli vystaveni riziku ohrožení, naleznete v **tabulce č. 3**.

Poskytování podpory: být vystaven riziku nebezpečí nákazy může být stresující. Váš lékař poskytující závodní péči a stanovené zaměstnanecké asistenční organizace Vám mohou v této době poskytnout podporu.

Tabulka č. 3

AIDS centra v ČR				
Kraj	Nemocnice	Adresa	Kontakt	Odpovědný lékař
Praha a Středočeský	Nemocnice Na Bulovce	Budínova 2, 180 81 Praha 8	266 082 629, www.fnb.cz	Doc. MUDr. Ladislav Machala, CSc.
Plzeňský a Karlovarský	FN Plzeň -Bory	E.Beneše 13, 305 99 Pzeň	377 402 264, www.fnplzen.cz	Doc. MUDr. Dalibor Sedláček, CSs.
Jihočeský a Vysočina	Nemocnice České Budějovice	B. Němcové 54, 370 01 Č.Budějovice	387 874 656, www.nemcb.cz	MUDr. Zdeňka Jerhotová
Ústecký a Liberecký	Masarykova nem. Ústí n/L	Na Kabátě 229, 401 13 Ústí n/L	475 682 633, www.kzcr.cz	Prim. MUDr. Pavel Dlouhý, CSc.
Královéhradecký a Pardubický	FN Hradec Králové	Sokolská 581, 500 05 H. Králové	495 832 220, www.fnhk.cz	MUDr. Jaroslav Kapla, Ph. D.
Olomoucký a Moravskoslezský	FN Ostrava	17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava	597 674 256, www.fno.cz	MUDr. Alena Kolčáková
Zlínský a Jihomoravský	FN Brno	Jihlavská 20, 625 00 Brno	547 192 276, www.fnbrno.cz	MUDr. Svatava Snopková

- Infekční ambulance Nemocnice Na Bulovce Praha
- Infekční oddělení a II. interní klinika Thomayerovy nemocnice Praha-Krč
- Infekční centrum pro drogově závislé při inf. oddělení FN Praha-Motol
- Infekční ambulance a jaterní poradna NsP Mělník
- Ambulance přenosných nemocí a cestovní medicíny Obl.nemocnice Mladá Boleslav a.s.
- Infekční ambulance Okresní nemocnice Příbram a.s.
- Infekční ambulance Nemocnice české Budějovice a.s.
- Infekční ambulance Okresní nemocnice Tábor
- Infekční ambulance Nemocnice Most
- Sdružení lékařů pro interní a infekční nemoci, V Jirchářích 62, Ústí nad Labem
- Poradna pro infekční a interní choroby, Novosedl. náměstí 1, Ústí nad Labem
- Infekční ambulance Krajské nemocnice Liberec
- Infekční ambulance FN Plzeň
- Infekční ambulance Karlovarské krajské nemocnice a.s.
- Infekční ambulance FN Hradec Králové
- Infekční ambulance Krajské nemocnice Pardubice
- Infekční ambulance Nemocnice Havlíčkův Brod p.o.
- Infekční ambulance Nemocnice Jihlava p.o.
- Infekční ambulance Nemocnice Třebíč, p.o.
- Infekční ambulance FNsP, Ostrava
- Infekční ambulance Slezské nemocnice Opava p.o.
- Infekční ambulance Nemocnice s poliklinikou, Havířov
- Ambulance infekčních nemocí, Vydmuchov 399, Karviná
- Infekční ambulance Nemocnice Třinec p.o.
- Infekční ambulance Kliniky dětských infekčních nemocí FN Brno
- Infekční ambulance Kliniky infekčních chorob FN Brno
- Infekční ambulance Nemocnice Břeclav p.o.
- Infekční ambulance Nemocnice Kyjov p.o.
- Infekční ambulance Nemocnice Znojmo p.o.
- Infekční ambulance při infekčním oddělení PL Kroměříž
- Infekční ambulance Uherskohradišťské nemocnice a.s., Uherské Hradiště
- Infekční ambulance Nemocnice Vsetín p.o.
- Infekční ambulance Nemocnice Prostějov
- Infekční ambulance Nemocnice Hranice a.s.
- Ambulance pro přenosné nemoci, cestovní medicínu, jaterní poradna, Ponávka 2, Brno

INFEKČNÍ NEMOCI I DISKRIMINACE

HBV, HCV a HIV jsou vysoce stigmatizovaná onemocnění a mnoho lidí, kteří s těmito infekcemi žijí, zažívají diskriminaci. Český právní systém chrání soukromí jednotlivce a zaručuje mlčenlivost. Legislativa zakazuje diskriminaci lidí s infekčními nemocemi a existují také zákony o soukromí, chránící zdravotní informace. Vzdělávání příslušníků vězeňské služby je nezbytné pro pochopení eliminace rizik kontaktu s virovými nákazami.

Není třeba izolovat člověka nebo s ním zacházet odlišně jen proto, že má nebo může mít krví přenášený virus. Standardní preventivní opatření jsou ochranná a měla by být používána ve všech situacích bez ohledu na to, zda má člověk infekci. Mohou nastat okolnosti, kdy se kolegové dozvědí o statusu nakažení člověka virem. V tomto případě je třeba na informace nahlížet jako na striktně důvěrné a je nezbytné, aby byla uplatněna veškerá snaha o ochranu práva na soukromí zainteresované osoby.

VĚZEŇSKÁ SLUŽBA A ONEMOCNĚNÍ VHB,VHC,HIV

Všichni příslušníci vězeňské služby by měli dodržovat standardní bezpečnostní opatření, aby se vyhnuli přenosu virů přenášených krví. Jsou chráněni povinnou vakcínačí proti HAV a HBV. Je doporučováno, aby příslušníci vězeňské služby znali svůj zdravotní stav, včetně možné nákazy výše uvedenými virovými infekcemi. To je cesta k přístupu k správné zdravotní péči.

Zaměstnavatelé nesmí protizákonné diskriminovat své zaměstnance kvůli jejich zdravotnímu stavu.

Příslušníci vězeňské služby, kteří mají krví přenášený virus, jsou povinni uvést tuto informaci svému ošetřujícímu lékaři před lékařským zákrokem. Stanovení rizika by mělo vzít v potaz podstatu povinností a kontrolu infekce u konkrétního případu. Pokud máte výše uvedenou virovou nákazu, nebo byl prozrazen Váš status, at už Vámi nebo jako důsledek testů, **tato informace musí zůstat důvěrná**.

INFEKČNÍ NEMOCI I SLOVNÍČEK POJMŮ

Test protilátek: Test zaměřený na hledání protilátek proti viru (nikoliv samotného viru).

Cirhóza: Rozsáhlé a přetrvávající zjizvení jater. Cirhóza narušuje normální funkci jater.

Hepatitida: Zánět jater. Může být způsoben alkoholem, drogami nebo viry včetně HBV a HCV.

Imunita: Obranyschopnost - tedy stav, kdy se naše tělo dokáže účinně bránit před běžnými infekcemi.

Postexpoziční profylaxe (PEP): Jedná se o podání léku nebo očkování, které musí být aplikované v co nejbližší možné dob, nejdéle však do 72 hodin od vystavení se rizika nakažení HIV nebo HBV, a to z důvodu zabránění infekce.

Standardní preventivní opatření: Minimální požadované pracovní praktiky, chránící proti přenosu infekce včetně krvi přenášených virů. Standardní preventivní opatření by měla být uplatňována na všechny lidi, veškerou krev a tělní tekutiny, porušenou kůži a povrch očí a úst.

INFEKČNÍ NEMOCI I ODKAZY

Merchant RC, Nettleton JE, Mayer KH, Becker BM. HIV postexpoziční profylaxe mezi policejními pracovníky a korekčními úředníky. Pracovní lékařství 2008;58:502–505

Rischetelli G, Harris J, MacCauley L, Gershon R, Guidotti T. Riziko získání hepatitidy B nebo C mezi pracovníky veřejné bezpečnosti: systematický přehled. Americký časopis Preventivního lékařství 200;20:299-306

ZÁKLADNÍ INFORMACE O ZPŮSOBU PŘENOSU INFEKČNÍCH ONEMOCNĚNÍ PRO PRO PŘÍSLUŠNÍKY VĚZEŇSKÉ SLUŽBY

V roce 2014 vydalo Centrum pro komunitní práci pro Českou společnost AIDS pomoc,z.s.

Publikace byla zpracována v rámci projektu „Mezinárodní tematická síť pro výměnu zkušeností v zaměstnávání HIV pozitivních osob s důrazem na eliminaci diskriminace osob ve služebním poměru“.

Projekt byl financován z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost a ze státního rozpočtu ČR.

Číslo: CZ.1.04/5.1.01/77.00424

Ze zahraničních materiálů zpracoval kolektiv autorů:

prof.MUDr.Petr Pazdiora, CSc.

doc. MUDr.Ladislav Machala Ph.D

MUDr. Zdeňka Jágová

JUDr. Jakub Tomšej

Miloš Štefančík

Max Blanck

Daniel Skála

Mgr. Lucie Prokešová

Jiří Pavlát

Grafika:

Tomáš Kuchař

Tisk:

Europrint Přerov, s.r.o.

ISBN: 978-80-87809-20-4

grafická úprava
@TomasKuchar
www.tomaskuchar.eu

ČERVENÁ STUŽKA

SBÍRKA NA PODPORU ČINNOSTÍ ČESKÉ SPOLEČNOSTI AIDS POMOC, Z.S.

260 042 8472 / 2010 ČÍSLO ÚČTU SBÍRKY

WWW.CERVENASTUZKA.CZ

POMOZTE I VY V BOJI PROTI HIV/AIDS. ODEŠLETE
DÁRCOVSKOU SMS VE TVARU **DMS AIDSPOMOC**
NA TEL. ČÍSLO **87777**, CENA JE 30 KČ.
PRO CELOROČNÍ PODPORU JE TVAR ZPRÁVY
DMS ROK AIDSPOMOC.

WWW.HIV-UNIFORMA.CZ
WWW.HIV-PREVENCE.CZ
WWW.HIV-PRACE.CZ